

24. Čo sa deje s človekom po smrti?

Niekedy nevieme, čo by sme mali odpovedať, keď sa dieťa prvýkrát opýta: "Čo to znamená zomrieť?" Často sa vyhýbame rozhovoru na túto tému a dokonca sa snažíme zbaviť myšlienky na mŕtvych, ktorí sú nám drahí a blízki. Smrť je spoločný nepriateľ všetkých ľudí po celom svete.

Ako môžeme odpovedať na zložité otázky o smrti? Existuje život po smrti? Uvidíme vôbec niekedy zosnulých, ktorí sú nám drahí a milovaní?

Bez strachu sa pozerat' do tváre smrti

Každý z nás v určitom okamihu, najmä keď nám odchádza zo života niekto blízky z rodiny alebo osoba, ktorú milujeme, cítime určitú prázdnotu v srdci. Priam nás uchvacuje depresia, keď premýšľame o neistote života.

Keď sme naplnení bolestnými pocitmi a dávame si takú vážnu otázku, môžeme sa vôbec dozvedieť skutočnú pravdu o tom, čo sa stane s človekom po smrti? Našťastie služba Ježiša Krista, ktorú On konal na zemi, bola práve o tom, aby „*vyslobodil tých, ktorých celý život zotročoval strach pred smrťou.*“ (List Židom 2,15). V Biblii Ježiš predstavuje posolstvo útechy a jasne odpovedá na všetky naše otázky ohľadne smrti a budúceho života.

Ako nás Boh stvoril?

Ak chceme na základe Biblie naozaj pochopiť skutočnú podstatu smrti, treba sa vrátiť na začiatok Biblie a pozrieť sa, s akým zámerom nás Boh vlastne stvoril.

„A Hospodin Boh utvoril Adama, človeka, vezmúc prach zo zeme a vdýchol do jeho nozdier dych života, a človek sa stal živou dušou“ (1. kniha Mojžišova 2,7).

Boh stvoril Adama a Evu z prachu zeme. Človek dostal mozog, schopný myslieť, krv, ktorá bola pripravená obiehať v tele pomocou tepien a žíl. A potom Boh *„vdýchol mu do nozdier dych života“* a Adam sa stal „živou dušou“. Všimnite si, že Biblia nehovorí, že Adam dostal dušu, v texte sa hovorí, že „človek sa stal živou dušou“. Boh dal Adamovi dych života, ktorý vychádzal priamo z Neho Samého. Spojenie tela s „dychom života“ urobilo z Adama „živú dušu“.

Môžeme teda takto napísať vzorec živého človeka:

prach zeme + dych života = živá duša;

alebo mŕtve telo + dych Boha = živá osoba (človek).

Každý z nás máme telo a mysliaci rozum. Dovtedy, kým máme dych, každý z nás budeme živým tvorom, živou dušou.

Čo sa stane s človekom v momente smrti?

V okamihu smrti sa deje opačný proces ako proces stvorenia (1. kniha Mojžišova 2,7): *„prach sa navráti do zeme, ako bol prv, ale duch sa vráti k Bohu, Ktorý ho dal.“* (Kazateľ 12,7).

Biblia často používa hebrejské slová "dych" a „duch“, ktoré sa vzájomne zamieňajú. Keď človek zomrie, jeho telo sa stáva "prachom" a "duch" (dych života) sa vracia k Bohu, odkiaľ prišiel. Ale čo sa stane s dušou?

„Ako že ja žijem, hovorí Pán Hospodin ... Hľa, všetky duše sú moje; ... duša, ktorá hreší, tá zomrie.“ (Ezechiel 18,3-4)

Duša zomiera! Nie je nesmrteľná - môže zmiznúť.

Vzorec, podľa ktorého bol stvorený človek, ktorý je zaznamenaný v 1. knihe Mojžišovej 2,7, má v momente smrti opačný smer:

prach zeme – dych života = neživá duša

mínus

alebo telo bez života - dych Boží = mŕtva osoba.

Smrť je ukončenie života. Telo sa obráti na prach a „duch“ (dych života) sa vracia k Bohu. Disponujeme živou dušou len počas života, ale v okamihu smrti zostáva len mŕtvola, mŕtva osoba. Mŕtvi nemajú vedomie. Vtedy, keď sa dych života vracia k Bohu, naša duša umiera. Ale, ako uvidíme neskôr, predsa máme nádej v Ježišovi Kristovi.

Čo vedia mŕtvi?

Po smrti je ľudský mozog zničený: stráca všetky svoje funkcie a postupne sa rozkladá. Zmizne celý emocionálny svet človeka.

„Aj ich láska, aj ich nenávisť a žiarlivosť zanikla a nemajú už podiel na ničom, čo sa deje pod slnkom.“ (Kazateľ 9,6).

Mŕtvi nemajú vedomie, preto nemôžu nič vedieť. Oni nemajú absolútne žiadne spojenie so živými: *„Lebo živí vedia, že zomrú; ale mŕtvi nevedia ničoho ani nemajú viacej nijakej odplaty, lebo sa zabudla ich pamiatka.“* (Kazateľ 9,5).

Smrť je, obrazne povedané, podobná spánku, v ktorom však nie sú žiadne sny a preto Biblia 54-krát nazýva smrť spánkom. Ježiš tiež učil, že smrť je spánok. Svojim učeníkom ohľadom smrti Lazára povedal: *„11 Lazár, náš priateľ, zaspal; ale idem ho zobudiť. Jeho učeníci na to povedali: Pane, keď zaspal, ozdravie. 13 Ale Ježiš hovoril o jeho smrti, oni si však mysleli, že hovorí o obyčajnom spánku. 14 Vtedy im Ježiš povedal otvorene: Lazár umrel“* (Ján 11,11-14).

Lazár bol už štyri dni bol v hrobke, keď prišiel Ježiš. Ale keď Kristus prišiel k hrobu, ukázal, že Bohu je tak ľahko vzkriesiť mŕtveho, ako je nám ľahko zobudiť spiaceho človeka.

Je pre nás veľkou útechou, že naši mŕtvi príbuzní a priatelia "spia", pokojne odpočívajú v Kristovi. Údolie smrti, ktoré raz sami navštívime, je plné tichého a pokojného spánku.

Zabudol Boh na tých, ktorí spia spánkom mŕtvych?

Spánok mŕtveho nie je konečný stav človeka.

Pri hrobe Ježiš povedal Marte, sestre Lazára: *„Ja som vzkriesenie a život. Kto verí vo Mňa, bude žiť, aj keď umrie.“* (Ján 11,25).

Tí, ktorí zomreli "v Kristovi", spia v hrobách, ale majú pripravenú krásnu budúcnosť. Ten, ktorý má spočítané všetky vlasy na našej hlave a kto má všetko vo svojich rukách, na nás nezabudne. Môžeme zomrieť a vrátiť sa do prachu, ale naše individuálne osobitosti sú presne uchované v nebi. A keď sa Ježiš vráti druhýkrát na zem, tak "prebudí" spravodlivých mŕtvych rovnako ako vtedy, keď vzkriesil Lazára.

„13 Nechceme, bratia, aby ste nevedeli, ako je to so zosnulými, aby ste sa nezarmucovali ako ostatní, čo nemajú nádej ... 16 Lebo na povel, na hlas archanjela a zvuk Božej pol'nice sám Pán zostúpi z neba a tí, čo umreli v Kristovi, vstanú prví. 17 Potom my, čo žijeme a zostaneme, budeme spolu s nimi v oblakoch uchvátení do vzduchu v ústrety Pánovi, a tak budeme navždy s Pánom. 18 Preto sa potešujte navzájom týmito slovami!“ (1. list Tesalonickým 4,13,16-18).

V deň zmŕtvychvstania sa smrť sa bude zdať len krátkym odpočinkom. Tí, čo prijali Ježiša Krista ako svojho Spasiteľa, budú prebudení zo spánku silným hlasom prichádzajúcim z neba.

Spolu s nádejou na vzkriesenie z mŕtvych existuje aj presvedčenie, že budeme mať nebeský domov, v ktorom Boh „zotrie im z očí každú slzu a už nebude smrti ani žiaľu; ani náreku ani bolesti viac nebude, lebo prvé sa pominulo.“ (Zjavenie 21,4).

Tí, ktorí milujú Boha, by sa nemali báť smrti. Po smrti človeka čaká večnosť, dokonalý spoločný život s Bohom. Pán drží vo Svojich rukách „kľúče smrti a podsvetia“ (Zjavenie 1,18). Bez Krista sa smrť stáva cestou s jednosmerným lístkom, na konci ktorej je zabudnutie, ale so Spasiteľom čaká človeka svetlá cesta nádeje.

Máme nesmrteľnosť?

Boh stvoril Adama a Evu ako podmiennečne nesmrteľných. Keby boli zachovali poslušnosť Božej vôli, nikdy by nezomreli. Zhrešili, a tým stratili právo na večný život. V dôsledku neposlušnosti boli prví ľudia podrobení smrti. Následne sa každý človek stal hriešnym a pretože "všetci zhrešili", všetci boli vystavení smrti (List Rimanom 5,12).

V Biblii nie je ani náznak o tom, že ľudská duša môže existovať vedome aj naďalej po smrti. V Písme sa nikde nehovorí o tom, že duša je nesmrteľná alebo že smrť nemá nad ňou moc. Hebrejské a grécke slová, pôvodne znamenajúce "duša", "duch" a "dych" nájdeme v Biblii 1700-krát. Avšak, ani v jednom prípade sa nehovorí o duši, duchu, či dychu v súvislosti s tým, že majú nesmrteľnosť. Iba Boh je nesmrteľný.

„15 ... blahoslavený a jediný Panovník, Kráľ kralujúcich a Pán panujúcich. 16 On jediný má nesmrteľnosť ...“ (1. list Timoteovi 6,15-16).

Sväté písmo jasne ukazuje, že ľudia sú v tomto živote smrteľné bytosti. No počas Druhého príchodu Krista ľudské telo podstúpi radikálnu zmenu.

„51 Ajhľa, poviem vám tajomstvo: všetci neumrieme, ale všetci sa premeníme, 52 razom, ihneď, len čo zaznie hlas poslednej trúby. Lebo zaznie trúba a mŕtvi budú vzkriesení neporušiteľní a my sa premeníme. 53 Ved' porušiteľné telo musí obliecť neporušiteľnosť a smrteľné musí obliecť nesmrteľnosť.“ (1. list Korintským 15,51-53).

Človek sám o sebe nemá nesmrteľnosť, ale veľká nádej každého kresťana je v presvedčení, že keď Kristus príde druhy krát, vzkriesi mŕtvych a daruje im nesmrteľnosť. Bez pochybností bol prísľub nesmrteľnosti preukázaný tým, že Ježiš vstal z mŕtvych. Apoštol Pavel to vidí takto: *„On zničil smrť a zjavil život a nesmrteľnosť evanjeliom“* (2. list Timoteovi 1,10)

Na základe Písma je osud každého človeka jasný: je to večná smrť pre tých, ktorí odmietli Krista a zvolili si život v hriechu a zároveň je to nesmrteľnosť pre tých, ktorí Ho prijali ako svojho Pána a Spasiteľa.

Stretneme sa s našimi mŕtvymi príbuznými?

Obavy, ktoré prirodzene naplňajú ľudské srdce už len pri pomyslení na smrť, sa stávajú veľmi silnými, keď zomierajú naše blízke milované osoby. Pocit osamelosti a bezmocnosti nás dokáže úplne zničiť. Útechu od horkej straty, ktorá nás odlučuje od našich milovaných, nám môže dať len Kristus. Pamätajte si, že vaši blízki len spia, odpočívajú v Ježišovi Kristovi a budú vzkriesení pri Jeho Druhom príchode. Božím zámerom je, aby sa v budúcnosti znova uskutočnilo nádherné stretnutie. Deti sa vrátia k svojim rodičom, manželia sa opäť spoja jeden s druhým. Pozemským tragédiám nastane koniec. *"Smrť je pohltená vo víťazstvo"* (1. list Korintským 15,54).

Niektorí ľudia tak ťažko prežívajú rozlúčenie so svojimi blízkymi, že sa snažia nadviazať s nimi kontakt pomocou špiritistických seáns. Biblia nás varuje pred podobnými pokusmi, ktoré používame na zmiernenie bolesti duše v súvislosti so smrťou príbuzných a blízkych. *„Keď vám povedia: Pýtajte sa duchov zomrelých a veštcov, ktorí šuškejú a šepkajú, povedzte: Či sa ľud nemá pýtať svojho Boha, ale mŕtvych kvôli živým?“* (Izaiáš 8,19).

Prečo to Boh zakazuje robiť?

Biblia nám jasne ukazuje, že mŕtvi nemajú vedomie. Horkosť zo straty blízkych môže zmierniť len Kristus. Snažte sa tráviť čas v spoločenstve s Ježišom a dostanete naozajstnú útechu počas smutných dní svojho života. Vždy si pamätajte, že vaši blízki, ktorí sa upokojili v Kristovi, budú počuť Jeho hlas pri Druhom príchode, keď ich On prebudí zo spánku.

Pozerať sa do tváre smrti bez strachu

Smrť nám odoberá takmer všetko, jediné, čo nám nie je schopná vziať - je Ježiš Kristus. Kristus je schopný vrátiť nám všetko znova. Smrť nebude navždy vládnuť na tomto svete. Diabol, nespravodliví, smrť a hrob zmizne v "ohnivom jazere" počas „druhej smrti“ (Zjavenie 20,14).

Tu sú uvedené štyri jednoduché rady, vďaka ktorým sa môžeme pozeráť do tváre smrti bez strachu:

1. Zverte svoj život Kristovi a dôverujte Mu, tak budete pripravení stretnúť sa so smrťou v každom okamihu.

2. Prostredníctvom moci Ducha Svätého sa snažte žiť podľa všetkým Božích prikázaní, a budete pripravení na budúci život, kde niet smrti.

3. Myslite na smrť ako na spánok, ktorý sa rýchlo skončí a z ktorého nás Kristus raz prebudí pri Jeho Druhom príchode na zem.

4. Inšpirujte sa nádejou a dôverou, ktorú nám Ježiš dáva ohľadom budúceho nebeského domova, kde budeme bývať s Ním po celú večnosť.

Biblické pravdy oslobodzujú človeka od strachu zo smrti, pretože zjavujú Krista, Toho, Ktorého ani smrť nemohla premôcť. Keď Ježišovi otvoríte svoje srdce, On ho naplní pokojom.

„Pokoj vám zanechávam, svoj pokoj vám dávam; nie tak, ako dáva svet, ja vám dávam. Nech sa neľaká vaše srdce ani nestrachuje!“ (Ján 14,27).

Ježiš nám pomáha prežiť tragédiu a stratu milovanej osoby. Ježiš sám prešiel cez "údolie smrti" a pozná „tmu“, ktorá niekedy zahaľuje naše srdce.

„14 A pretože deti majú účasť na krvi a tele, aj on mal podobne spoluúčasť na nich, aby smrťou zničil toho, ktorý vládol smrťou, čiže diabla, 15 a vyslobodil tých, ktorých celý život zotročoval strach pred smrťou.“ (List Židom 2,14-15)

... Dr. James Simpson, významný lekár, ktorý prispel k rozvoju anestézie, prežil hrozný pocit straty, keď zomrel jeho najstarší syn. Bol hlboko zarmútený, ako by bol zarmútený ktorýkoľvek iný otec. Avšak, on našiel spôsob útechy. Na hrobe svojho milovaného syna umiestnil lekár pamätnú dosku s vyrytými slovami, ktoré Ježiš povedal po svojom vzkriesení: "A predsa žijem!"

Tieto slová hovoria za všetko. Tragédie sa stávajú v našich životoch, pričom takmer úplne zakrývajú pred nami nebo, a predsa Ježiš Kristus žije! Naše srdce môže byť rozbité, ale Spasiteľ je nažive!

V Kristovi máme nádej na život po smrti. Ježiš je „vzkriesenie a život“ (Ján 11,25) a sľubuje: „*ja žijem, budete žiť aj vy*“ (Ján 14,19). Keď sa Kristus znova sa vráti na zem, dá nám nesmrteľné telo. Už nikdy viac nebudeme cítiť strach zo smrti, po celú večnosť.

Získali ste pre seba veľkú nádej, ktorá Vám môže pomôcť v najťažších chvíľach vášho života? Ak ste ešte neprijali Krista ako Svojho Spasiteľa, urobte to práve teraz!